

Sygn. akt I ACz 345/20

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Roman Sugier (spr.)
Sędziowie:	SA Ewa Jastrzębska SA Lucyna Morys-Magiera

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2020 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. D. występującej jako reprezentant i członek grupy, składającej się z trzydziestu trzech osób w skład, której wchodzi: R. H., J. H., D. O., M. O., P. R., D. R., A. S. (1), A. S. (2), M. P. (1), A. P. (1), A. P. (2), A. P. (3), W. S. (1), W. S. (2), G. C., I. C., E. P., R. P., R. W., A. W., Ł. S., K. S., K. C., M. C., A. K. (1), A. K. (2), R. K., U. K., G. T., E. C., P. S., A. M. i J. D.,

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowej z siedzibą w Ś.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 18 czerwca 2020 r. sygn. akt I C 998/18

postanawia:

uchylić punkt 2 zaskarżonego postanowienia pozostawiając Sądowi Okręgowemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

SSA Ewa Jastrzębska SSA Roman Sugier SSA Lucyna Morys-Magiera

Sygn. akt I ACz 345/20

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 czerwca 2020r. Sąd Okręgowy w Katowicach uchylił na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. swoje wcześniejsze postanowienie z dnia

6 lutego 2020r. w części tj. w zakresie punktów 1 i 2 (pkt 1). Ponadto Sąd pierwszej instancji ustalił stan podgrup, do których zaliczył następujące osoby:

- Podgrupa 1: R. H., J. H., M. P. (1), A. P. (1), E. P. i R. P., K. C.

i M. C., D. S., A. S. (3);

- Podgrupa 2: A. S. (1), A. S. (2), A. P. (2), A. P. (3), W. S. (1), W. S. (2), J. A.;

- Podgrupa 3: P. R., D. R., R. W., A. W., Ł. S., K. S., B. R., O. R., T. M., M. M., T. J.;

- Podgrupa 4: A. K. (1), A. K. (2), G. T., E. C., M. K., A. K. (3);

- Podgrupa 5: J. D., P. S., A. M., R. K., U. K.;

- Podgrupa 6: G. C., I. C., N. P., J. P.;

- Podgrupa 7: D. O., M. O., G. H., M. H., T. O., E. O. (pkt 2).

Sąd podał, że postanowieniem z dnia 6 lutego 2020r. ustalił stan pięciu podgrup w niniejszym postępowaniu grupowym obejmujących wyspecyfikowane w nich 27 osób, odmówił zaliczenia do podgrup 6 kolejnych osób oraz oddalił wnioski pozwanej o zobowiązanie powoda do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu. Odmowa zaliczenia do oddzielnych podgrup małżonków D. O. i M. O., G. C. i I. C. oraz R. K. i U. K. Sąd uzasadnił tym, że małżonkom

tym przysługuje niepodzielne roszczenie o obniżenie ceny ze względu na ewentualne wady nabytych lokali mieszkalnych, a co za tym idzie nie mogą oni być traktowani jako członkowie samodzielnych, dwuosobowych podgrup, jak to podano w pierwotnym żądaniu pozwu.

Postanowienie z 6 lutego 2020r. zostało zaskarżone zażaleniem przez powoda (reprezentanta grupy), który zarzucił naruszenie przepisów art. 17

ust. 1 w związku z art. 15, 12 i 16 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2009r.

o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, przez jego wadliwość wynikającą z przedwczesnego wydania tego orzeczenia. Z tych samych przyczyn powód zarzucił naruszenie przepisów art. 6 § 1 k.p.c. i art. 24 ust. 1 wspomnianej ustawy.

W zażaleniu podano, że kwestionowane postanowienie zapadło przed złożeniem pism z 6 i 17 lutego 2020r. przez reprezentanta grupy obejmujących wykaz osób, które przystąpiły do grupy oraz nowej propozycji podziału na podgrupy, mimo że dochowane zostały terminy złożenia oświadczeń przez poszczególne osoby o przystąpieniu do postępowania grupowego.

Skarżący w związku z tym wnosił o zmianę zaskarżonego postanowienia

i ustalenie składu siedmiu podgrup według stanu osobowego oraz wielkości roszczeń przypisanych do poszczególnych podgrup. Oświadczył, że roszczenia kolejnych 16 osób, które przystąpiły do postępowania oparte na takiej samej podstawie faktycznej jak roszczenia osób wskazanych w pozwie, są one tego samego rodzaju i co do wysokości, zgodne z żądaniami innych członków podgrup. Inna konfiguracja podgrup niweczy zarzuty Sądu co do dopuszczalności tworzenia odrębnych, dwuosobowych podgrup przez małżonków.

Sąd pierwszej instancji zażalenie powoda (reprezentanta grupy) z dnia

1 czerwca 2020r. uznał za oczywiście uzasadnione. Uznał, że oświadczenia nowych osób o przystąpieniu do grupy zostały złożone 12 grudnia 2019r. więc

w terminie miesiąca liczonym od dnia publikacji ogłoszenia o toczącym

się postępowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej Sądu Okręgowego

w K.. Sąd przyznał, że zaskarżone postanowienie zostało wydane na kilka dni przed złożeniem przez reprezentanta grupy wykazu osób, propozycji

co do ilości podgrup i ich składu osobowego oraz wielkości dochodzonych roszczeń. Sąd podzielił też stanowisko powoda, że członkowie podgrup dochodzą roszczeń jednego rodzaju w oparciu o taką samą podstawę faktyczną.

Dlatego uwzględnił zażalenie powoda w całości i ustalił siedem podgrup

i ich stan osobowy w sposób przedstawiony na wstępie.

Postanowienie z 18 czerwca 2020r. doręczono pozwanej wraz z uzasadnieniem z 23 lipca 2020r. wraz z pismami powoda z 6 lutego 2020r. zobowiązując do zgłoszenia zarzutów co do członkostwa poszczególnych osób w podgrupach, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się doręzonego postanowienia.

Postanowienie z 18 czerwca zostało zaskarżone w całości przez pozwaną odnośnie punktu 2 ustalającego stan grupowy oraz podgrup.

Skarżąca zarzuciła:

1) naruszenie art. 17 ust. 1 związku z art. 15 i art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 2009r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (dalej ustawa), poprzez przedwczesne wydanie zaskarżonego postanowienia, tj. przed upływem terminu do wniesienia zrzutów co do składu grupy w trybie art. 15 ustawy;

1) błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego orzeczenia, tj. błędne przyjęcie przez Sąd jakoby oświadczenia nowych członków przystępujących do grupy objętych wykazem z dnia 6.02.2020r. oraz jego uzupełnieniem z dnia 17.02.2020r. zostały doręczone reprezentantowi grupy w dniu 12.12.2019r., co doprowadziło do naruszenia art. 16 ust. 1 ustawy w zw. z art. 11 ust. 5 ustawy i art. 11 ust. 2 pkt. 3 ustawy, tj. bezzasadnego przyjęcia, iż powód należycie udowodnił przynależność do grupy i podgrup, nowych członków grupy objętych wykazem z dnia 6.02.2020r. oraz uzupełnieniem wykazu z dnia 17.02.2020r.;

2) błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego orzeczenia polegające na błędnym przyjęciu przez Sąd jakoby G. H. i M. H. byli członkami grupy i podgrup, a to z uwagi na fakt, iż pan G. H. nie jest właścicielem lokalu objętego pozwem, a Państwo H. nie nabyli lokalu do małżeńskiej wspólności majątkowej lecz w częściach równych;

3) błędy w ustaleniach faktycznych polegające na błędnym przyjęciu przez Sąd, iż stan faktyczny uzasadnia jednorodzaowość roszczeń objętych pozwem i uzupełnionym wykazem z dnia 6.02.2020r. i z dnia 17.02.2020r., co doprowadziło do naruszenia kryterium jednorodzaowości wynikającego z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2009r. o dochodzeniu roszczeń

w postępowaniu grupowym albowiem wbrew wymogom ustawowym roszczenia poszczególnych osób (członków grupy i podgrup) objęte pozwem nie są oparte na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej, lecz zostały pogrupowane w podgrupy w sposób dowolny przez powoda poprzez dowolne ujednoczenie wysokości roszczeń pieniężnych.

Powołując się na powyższe pozwana wnosiła o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej jest zasadne.

Nie do odparcia jest podniesiony zarzut dotyczący przedwczesności wydania zaskarżonego postanowienia.

W wyniku uwzględnienia zażalenia powoda na postanowienie z dnia 6 lutego 2020r. ustalono skład 7 podgrup na które składa się łącznie 49 osób zgodnie z wnioskiem zawartym w piśmie powoda z 6 lutego 2020r.

Odpis tego postanowienia wraz z odpisami pism powoda z 6.02.2020r. i 17.02.2020r. i odpisem zażalenia powoda doręczono pozwanej zobowiązując do złożenia w terminie miesiąca ewentualnych zarzutów co do członkostwa w grupie w trybie art. 15 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

W piśmie z 21 lipca 2020r. Sąd poinformował pozwaną, że doręcza odpis postanowienia z dnia 18 czerwca 2020r. z uzasadnieniem i przedłuża termin do wniesienia zarzutów co do członkostwa poszczególnych osób w grupie lub podgrupach do dwóch miesięcy licząc od uprawomocnienia się postanowienia z 18 czerwca 2020r.

Zakreślenie pozwanej dwumiesięcznego terminu do wniesienia zarzutów co do członkostwa w podgrupach nie spowodowało wydłużenia terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie z 18 czerwca 2020r., które ustaliło członkostwo w poszczególnych podgrupach.

Termin do wniesienia zażalenia na postanowienie jest tygodniowy i jest terminem ustawowym, który nie może być wydłużony przez sąd.

Opisana sekwencja zdarzeń spowodowała więc, że pozwana mogła zakwestionować przynależność poszczególnych osób do wskazanych grup w terminie tygodnia a nie w terminie dwóch miesięcy.

Postanowienie co do składu grupy lub członkostwa w podgrupach może mieć miejsce dopiero po upływie terminu do wniesienia zarzutów. Tak się nie stało. Dlatego nie odparcia jest zarzut naruszenia przepisu art. 15 i 17 ust. 1 ustawy, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego postanowienia.

Odnosząc się do dalszych zarzutów za trafny należy uznać także zarzut błędnego ustalenia przez Sąd pierwszej instancji, że oświadczenia kolejnych osób o przystąpieniu do grupy zostały złożone reprezentantowi grupy przed upływem miesięcznego terminu od daty ogłoszenia w tym przedmiocie. Nawet dzieląc argumentację powoda zawartą w zażaleniu na postanowienie z dnia 6 lutego 2020r., że ze względu na różne terminy ogłoszeń, w odmienny sposób i przez różne podmioty, termin końcowy upływał 16 stycznia 2020r. (k. 969 i nast.) z akt sprawy nie wynika w jakiej dacie osoby przystępujące do grupy złożyły reprezentantowi grupy pisemne oświadczenia w tym przedmiocie (art. 11 ust. 3 ustawy).

Wprawdzie przepis art. 12 ustawy nakazuje powodowi dołączenie do wykazu osób, które przystąpiły do grupy oświadczeń osób przystępujących (co powód uczynił) jednakże pozwana zakwestionowała wykazanie, że oświadczenia te zostały złożone przed upływem terminu wynikającego z art. 11 ust. 3 ustawy.

Z treści pism poszczególnych osób przystępujących do grupy datowanych na 12 grudnia 2019r., stanowiących załączniki do pisma powoda z 6 lutego 2020r. wynika jedynie kiedy te oświadczenia, kierowane do reprezentanta grupy zostały sporządzone. Nie sposób na ich podstawie ustalić kiedy i w jaki sposób zostały one złożone reprezentantowi grupy.

Zasadnie skarżąca zarzuca, że zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy ciężar udowodnienia przynależności członka do grupy w przypadku roszczeń niepieniężnych spoczywa na powodzie. Z akt sprawy nie wynika czy oświadczenia z 12 grudnia 2019r. o przystąpieniu kolejnych 16 osób do grupy zostały złożone reprezentantowi grupy przed 16 stycznia 2020r. a więc przed upływem najpóźniejszego terminu o jakim mowa w przepisie art. 11 ust. 3 ustawy. Brak jest podstaw do uznania, że zachodzi w tym przypadku domniemanie faktyczne, iż tak się stało skoro pełnomocnik procesowy grupy dołączył oświadczenia do pisma z wykazem osób które przystąpiły do grupy. Pismo to sporządzono bowiem dopiero 6 lutego 2020r. Powód mimo doręczenia mu odpisu zażalenia pozwanego obejmującego ten zarzut nie odniósł się do tej kwestii. Kwestia ta wymaga więc poczynienia przez Sąd Okręgowy dodatkowych ustaleń.

Dla Sądu Apelacyjnego niezrozumiałym jest zawarte w zażaleniu twierdzenie skarżącej, że pismo to zostało uzupełnione kolejnym pismem z 17 lutego 2020r. Pismo powoda z tej daty (k. 1227) nie dotyczy bowiem osób, które przystąpiły do grupy lecz stanowi wniosek powoda o doręczenie z uzasadnieniem postanowienia z 6 lutego 2020r.

Zarzut sprzeczności ustaleń co do udziału w 7 podgrupie G. H. i M. H. jest zasadny o tyle, że postanowienie Sądu Okręgowego w tym przedmiocie sprzeczne jest z art. 2 ust. 1 ustawy. Nakazuje on aby wysokość roszczenia członka każdej podgrupy była taka sama.

Z aktu notarialnego z 18 lipca 2014r. stanowiącego umowę deweloperską zawartą między pozwanym a G. H. i M. P. (2) (obecnie H.) oraz umowy sprzedaży z 4.05.2015r. wynika, że w dacie zawierania tych umów kontrahenci pozwanego nie byli wówczas małżeństwem a prawo wynikające z wyżej wspomnianych umów nabyli po połowie (k. 1065 i nast.).

Sąd Apelacyjny nie podziela poglądu skarżącej, że darowanie przez G. H. udziału w prawie do lokalu na rzecz M. H. pozbawia go roszczeń z tytułu rękojmi. Wymagałoby to wykazania, że wierzytelność z tego tytułu przeniósł na obdarowaną. Zgodnie bowiem z przepisem art. 560 § 1 k.p.c. roszczenie o obniżenie ceny ze względu na wadliwość nabytej rzeczy przysługuje bowiem kupującemu a nie osobie, której przysługuje prawo do tej rzeczy w dacie zgłoszenia roszczenia. Jednakże ze względu na to, że wspomniane osoby nabyły prawo do lokalu po połowie brak podstaw do uznania, że stanowią oni w stosunku do pozwanego wierzycieli solidarnych i dochodzone świadczenie z tytułu obniżenia ceny może być spłacone do rąk jednego z nich ze skutkiem wygaśnięcia zobowiązania w stosunku do drugiego z wierzycieli. Mimo, że nie wynika to z umowy sprzedaży należy uznać, że zobowiązanie z tytułu zapłaty ceny za lokal, jako podzielne także obciążało ich po połowie. Tym samym ich roszczenie z tytułu obniżenia ceny za lokal nie jest wspólne i nie odpowiada wysokością roszczeń pozostałych osób z podgrupy 7.

Sąd Apelacyjny nie podziela zarzutów zażalenia co do braku tożsamości faktycznej roszczeń dochodzonych przez pozostałe osoby co do których Sąd Okręgowy uznał ich przynależność do poszczególnych podgrup. Stanowią one w istocie powtórzenie zarzutów w tym zakresie przytoczonych we wcześniejszym zażaleniu na postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym.

Sąd Apelacyjny w obecnym składzie podziela stanowisko i motywy zawarte w postanowieniu tutejszego Sądu z dnia 12 września 2019r. sygn. akt I ACz 629/19 sprowadzające się to stwierdzenia, że elementy rozróżniające poszczególne lokale oraz dokonanie w części z nich robót naprawczych mogą mieć wpływ na ostateczny wynik procesu. Nie niweczą one jednak spełnienia wymogu jakim jest oparcie roszczeń na takiej samej podstawie faktycznej jaką jest utrzymywanie, że powodom służy roszczenie o obniżenie ceny za nabyte od pozwanego lokale ze względu na taką samą wadę jaką jest wzniesienie ścian z materiałów o niedostatecznej ochronie akustycznej i ze względu na brak cyrkulacji ciepłej wody.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 397 § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSA Ewa Jastrzębska SSA Roman Sugier SSA Lucyna Morys-Magiera